

مہدٰی لکڑیہ

کتاب اول مغنی

تالیف

أبو معین حمید الدین حجت ہاشمی ندرسانی

مدرس علوم عربیہ فنون ادب

سرشناسه: حجت هاشمی خراسانی، علی، ۱۳۱۴ - شارح
عنوان و نام پدیدآور: مهدی الاریب: شرح باب اول مغنی / تألیف ابومعین
حمیدالدین حجت هاشمی خراسانی
مشخصات نشر: تهران: ادباء، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ج ۶
شابک: ۰ - (دوره) ۴ - ۱۱ - ۶۴۶۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸
ج ۳ - ۷ - ۷ - ۹۱۵۲۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیا.
یادداشت: اثر حاضر شرح باب اول از کتاب مغنی الیب عن کتب الارب
ابن هشام است.
موضوع: ابن هشام، عبدالله بن یوسف، ۷۰۸ - ۷۶۱ ق. مغنی الیب عن کتب
الارب - نقد و تفسیر.
موضوع: زبان عربی - نحو
شناسه افزود: ابن هشام، عبدالله بن یوسف، ۷۰۸ - ۷۶۱ ق. مغنی الیب عن
کتب الارب. برگزیده. شرح
رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ م ۶۰۲۳۳ الف ۲ PJ
رده بندی دیویی: ۴۹۲/۷۵

آثار ادب

قم/ خ آیت ... مرکز نشر / پاساژ قدس / طبقه بالا / پلاک ۱۸۸ / نشر ادباء / صدرالادبانی

تلفن: ۰۲۷۶۴۶۸۴ / ۰۲۷۶۴۲۰۲۹ - فاکس: ۰۳۷۷۴۰۴۸۰

سامانه پیام: ۰۱۰۰۹۳۹۲۵۱۱۹۶۰

E-mail: Shahram-Sadroladabaei@Yahoo.Com

مهدی الاریب

شرح باب اول مغنی (جلد سوم)

ناشر: ادباء

مؤلف: ابومعین حمیدالدین حجت هاشمی خراسانی

مدیرمسئول: شهید شهراخ صدرالادبانی

نوبت چاپ: اول

سال: چاپ ۱۳۹۲ هـ ش

چاپ: امیران

صحافی: عقیلی

طراحی جلد: موسوی

شمارگان: هزار نسخه

قطع و تعداد صفحات: وزیری/ ۳۱۲ صفحه

شابک جلد سوم: ۷ - ۷ - ۹۱۵۲۳ - ۶۰۰ - ۹۷۸

شابک دوره: ۴ - ۱۱ - ۶۴۶۴ - ۶۰۰ - ۹۷۸

«کلیه حق طبع محفوظ و مخصوص ناشر است»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ستایش بی ابتداء، و نیایش بی انبهاء خداوند گاری را بایسته، و آفرید گاری را شایسته، که به ما روح مصفا، و عقل برانرا الهی داشت، و خرد را به نور دانش منور، و جان را به تعلیم شریعت مطهر ساخت، و در ادبی غایت، و سلام بی نهایت بر پیغمبران عظام و انبیاء کرام، بویژه بر سرور کائنات، و سید موجودات حضرت محمد مصطفی صلوات الله علیه و آله، و تحیت بی امد، و تکریم بی عدد بر روان اوصیاء، خاصه حضرت علی مرتضی (ع) و دعاء در صباح و مساء بلکه در تمامی آناء بر خلیفه سبحان و قطب عالم امکان، خاتم اوصیاء، و ثالث اولیاء حافظ دهر، و ولی عصر حضرت حجة ابن الحسن (ع) و لعنت متمادی، و نفرین متوالی بر دشمنان آنان از اولین و آخرین، و حاضرین و غائبین تا یوم تناد و حشر اجساد.

و بعد چنین گوید: ابو مُعین حمیدُ الدّین حجّتِ هاشمی خراسانی، ائده بلطفه الخفی والجلی و جزاه من حب التبی والوصی، چون از تألیف جلد دوم فارغ شدم به تألیف جلد سوم «مُهَدی الأربب» پرداختم و بر حق تو کل کنم و بسوی او

قرائت (والله يريد الآخرة) بحر آخرت که در اصل بوده باقی الآخرة و بعد از حذف مضاف آخرت بجرش باقی مانده.

فحذف المبتدأ: مراد از مبتدأ هوان است و مراد از جار (علی) است.

او بالعطف: با جر اباعد بنا بر عطف است و این قسم در مقابل جر به اضافه است و جر به حرف جر است در قسم در یک طرف و جر به عطف در یک طرف.

بالعطف: با اباعد به سبب فاء عطف بر ادنی شده. ثم أُقِحِمَتْ: بعد بزور گنجانده شده کیف بین عاطف و معطوف. **لا فائدة:** بجهت افاده دادن اولویت بحکم خوار شدن را نسبت به بیگانه یعنی هر گاه نسبت بخویشاوند خوار شود بجهت فقر و فاقه با اینکه از اصل و بند نسبت به بیگانه بطریق اولی خوار می شود.

الْحَمْدُ لِلَّهِ أَوَّلًا وَ آخِرًا وَ ظَاهِرًا وَ بَاطِنًا عَلَى تَوْفِيقَاتِهِ وَ تَأْيِيدَاتِهِ وَ عَلَى نِعْمَاتِهِ وَ آيَاتِهِ وَ الصَّلَاةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِهِ وَ السَّلَامُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ وَ أَعْدَائِهِ.

پایان پذیرفت جلد دوم مُهْدَى الْأَرِيب بحول و قوه باری و به تألیف جلد چهارم مبادرت می جوئیم و از حق توبه انعام و حسن ختام خواهیم...

فهرست کتاب

۷۸۰	حرف القاف	۶۴۴	مقدمه
۸۰۱	در بیان قَط	۶۴۵	حرف العین
۸۰۴	حرف الکاف	۶۴۶	در بیان معانی عَلی
۸۳۳	در بیان کَنی	۶۶۴	در بیان معانی عَنْ
۸۴۲	بحث گَم	۶۷۹	در بیان معانی غَوْض
۸۵۲	در بیان کابین	۶۸۴	در بیان عَسی
۸۵۶	در بیان کَذَا	۶۹۹	بحث عَل
۸۶۱	بحث کَلَا	۷۰۳	در بیان عَلَّ
۸۷۳	در بیان معانی کَانَ	۷۰۶	در بیان عِثَد
۸۸۶	در بیان کُلَّ	۷۱۶	حرف الغین
۹۲۹	در بیان کِلَا و کِلْتَا	۷۳۳	حرف الفاء
۹۳۵	در بیان کیف	۷۶۹	در بیان معانی فی